

NOTAT

16. maj 2023
2023 - 5921
Hahhmu

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af indlæg i en præjudiciel sag for EU-Domstolen, C-45/23, MS Amlin Insurance

Baggrund og indhold

En belgisk ret har forelagt EU-Domstolen et præjudicielt spørgsmål om fortolkningen af artikel 17, stk. 1, i pakkerejsedirektivet.¹

Sagen omhandler en tvist mellem køberen af en pakkerejse og rejsearrangørens insolvensforsikringsselskab. Rejsearrangøren blev erklæret insolvent, efter at køberen havde opsagt aftalen om pakkerejsen på grund af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder, men før de beløb, som køberen havde til gode, var blevet refunderet. Køberen har under den nationale retssag nedlagt påstand om refusion af den betalte pris for rejsen med tillæg af renter.

Køberen har gjort gældende, at de betalte beløb er dækket af forsikringsaftalen mellem rejsearrangøren og dennes insolvensforsikringsselskab. Forsikringsselskabet har imidlertid afvist at betale beløbene med den begrundelse, at aftalen om pakkerejsen ikke blev opsagt som følge af rejsearrangørens insolvens, men derimod på køberens egen foranledning. Forsikringsselskabet gør gældende, at en sådan situation ikke er omfattet af insolvensbeskyttelsen i pakkerejsedirektivet.

Sagens kerne er således, om forbrugere er dækket af pakkerejsedirektivets insolvensbeskyttelse i artikel 17, stk. 1, i en situation, hvor forbrugeren retmæssigt opsiger aftalen om pakkerejsen, men ikke får refunderet beløbet *inden* pakkerejseselskabet erklæres insolvent. Hvis situationen falder uden anvendelsesområdet af artikel 17, stk. 1, i direktivet er kan medlemsstaterne lovligt have en praksis, hvorefter forbrugeren alligevel beskyttes.

Regeringens interesse og synspunkter i sagen

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2302 af 25. november 2015 om pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer samt om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU og om ophævelse af Rådets direktiv 90/314/EØF.

Det er Erhvervsministeriet opfattelse, at der bør afgives indlæg i sagen, da det er væsentligt at sikre, at rejsende i alle tilfælde kan stole på insolvensbeskyttelsen af deres forudbetalinger. Insolvensbeskyttelse bør derfor ikke afhænge af årsagen til, at pakkerejsen blev aflyst/afbestilt. At afvise insolvensbeskyttelsen i de tilfælde, hvor en rejsearrangør bliver insolvent *før* tilbagebetaling af eventuelle forudbetalinger foretaget af rejsende for de aflyste eller afbestilte pakkerejser, ville føre til et stort tab af rejsendes tillid til pakkerejseindustrien.

Rejsegarantifonden i Danmark har siden 1996 haft praksis for at dække kunders betalinger for pakkerejser, der ikke kan udføres som følge af rejsearrangørens insolvens. Rejsegarantifonden dækker således eksempelvis også gavekort (vouchers) og pakkerejser, der er retmæssigt aflyst af rejsearrangøren eller afbestilt af den rejsende før rejsearrangørens insolvens, og hvor den rejsende endnu ikke har fået refunderet de forudbetalinger, der er foretaget i relation til pakkerejsen, før konkursen indtraf.

Under COVID-19 rejste flere rejsebureauer – på linje med det sagsøgte forsikringselskab i den foreliggende sag – tvivl om, hvorvidt Rejsegarantifondens praksis med også at dække rejsendes krav om tilbagebetaling af forudbetalinger for pakkerejser aflyst *før* konkursens indtræden, går længere end pakkerejsedirektivet giver mulighed for.

Eksempelvis nægtede en af de store pakkerejsearrangører at refundere forudbetalinger for rejsepakker, som var blevet lovligt aflyst/afbestilt på grund af COVID-19, med den begrundelse, at den stillede garanti ved konkurs ikke dækkede rejsendes krav på refusion for aflyste rejsepakker, da sådanne krav ikke er omfattet af pakkerejsedirektivet.²

Det fremgår ikke klart af pakkerejsedirektivet, hvorvidt insolvensbeskyttelsen også omfatter tilbagebetalingskrav for pakkerejser, der retmæssigt er aflyst eller opsagt *før* rejsearrangørens insolvens, men inden rejsearrangøren har nået at foretage tilbagebetaling. I lyset heraf, og fordi flere rejsebureauer under COVID-19 rejste tvivl om fortolkningen af pakkerejsedirektivets insolvensbeskyttelse, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen tidligere undersøgt problemstillingen. Med afsæt i ordlyden af pakkerejsedirektivets artikel 17, stk. 1, og på baggrund af uformel dialog med Europa-Kommissionen om spørgsmålet, var det styrelsens konklusion, at disse situationer falder uden for direktivets anvendelsesområde, og at der dermed

---

² Sagen endte med, at den pågældende pakkerejsearrangør i juni 2021 tilsluttede sig den svenske garantiordning Kammarkollegiet, som kun giver beskyttelse af pakkerejser, der aflyses som følge af rejsearrangørens konkurs og ikke pakkerejser, der aflyses som følge af eksempelvis COVID-19, og hvor rejsearrangøren efterfølgende går konkurs. Pakkerejsearrangøren gik konkurs den 20. oktober 2022. Pakkerejsekunder, der havde købt rejsen efter 4. juni 2021 blev henvist til at anmelde kravet til Kammarkollegiet, mens pakkerejsekunder, der havde købt rejsen før dette tidspunkt kunne anmelde deres krav i Rejsegarantifonden.

ikke er noget til hinder for, at der på nationalt niveau fastsættes regler i overensstemmelse med dansk praksis.

Hvis den tolkning, som det sagsøgte forsikringsselskab giver udtryk for, finder støtte ved Domstolen, kan det rejse spørgsmål om, hvorvidt den danske praksis er forenelig med pakkerejsedirektivet. Dette gælder særligt i lyset af, at pakkerejsedirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv, således at medlemsstaterne som udgangspunkt hverken kan fastsætte strengere eller lempeligere bestemmelser, end hvad direktivet foreskriver.

Det er Erhvervsministeriets opfattelse, at det vil medføre en væsentlig forringelse af forbrugerbeskyttelsen, hvis den danske praksis ikke kan oprettholdes. Derudover kan det medføre en vilkårlig retsstilling, at en forbruger, der har accepteret en voucher (og som i disse situationer vil være dækket af insolvensbeskyttelsen), stilles bedre ift. rejseudbyderens konkurs, end en forbruger, der blot har afventet at få opfyldt sit retmæssige krav på tilbagebetaling. Endelig vil det kunne føre til et retsligt efterspil, at Rejsegarantifonden siden 1996 har dækket forbrugernes tab i de pågældende situationer.

Regeringen vil på den baggrund afgive indlæg i den præjudicielle sag og argumentere for, at den situation, hvor den rejsende opsiger aftalen om pakkerejsen på grund af uundgåelige og ekstraordinære omstændigheder og rejsearrangøren efter opsigelsen af pakkerejsen bliver insolvent før betalingen er refunderet til den rejsende, falder uden for direktivets anvendelsesområde. Medlemsstaterne kan derfor godt – som tilfældet er i Danmark – have en praksis, hvorefter forbrugeren sikres kompensation i den pågældende situation.